

Maart
2025

BETAALWIJZER

ALLES OVER BETALEN AAN DE KASSA IN 2025

— Nieuwe wetgeving
voor contant

— Creditkaarten accepteren?

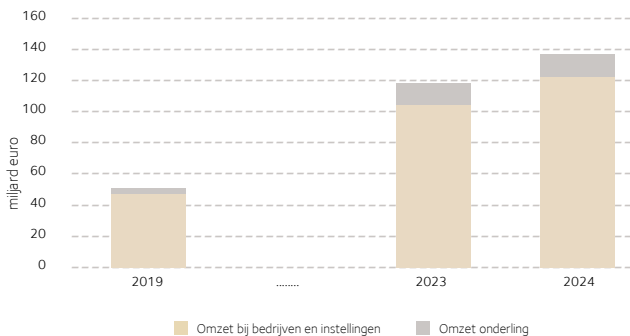
— Optimale online checkout

FACTSHEET BETALINGSVERKEER 2024

Terwijl de pinuitgaven aan de toonbank in 2024 met 2,8% stegen t.o.v. 2023, namen de online iDEAL-uitgaven toe met maar liefst 13%. De jaaronzet met iDEAL is nu bijna net zo hoog als met pinbetalingen. Aan de toonbank blijft betalen met een smartphone of smartwatch sterk groeien maar het was daar in 2024 nog niet de meestgebruikte manier van betalen.

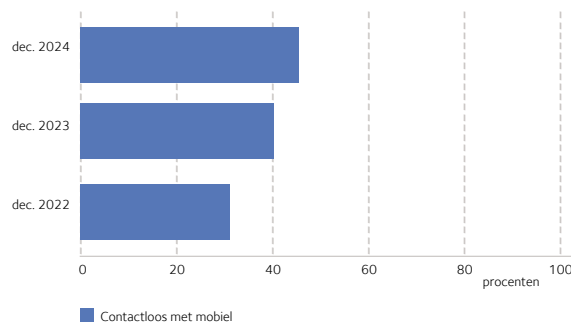
iDEAL-omzet sterk gestegen

Betalen met iDEAL zat in 2024 sterk in de lift. De iDEAL-omzet bij onderlinge mobiele betalingen steeg met 7% en bij bedrijven en instellingen met maar liefst 14%. De totale omzet met iDEAL lag in 2024 nog maar 4% onder de totale pinomzet.

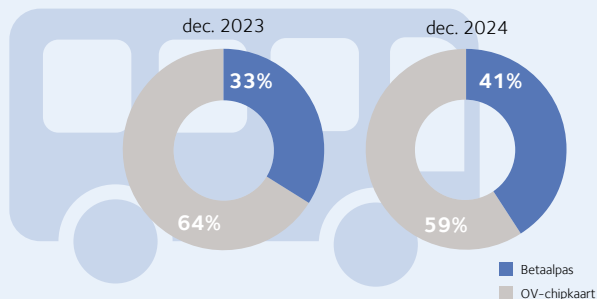
Mobiel betalen aan de kassa groeit door

Het aandeel contactloos mobiel betalen aan de toonbank (met smartphone of smartwatch), is tussen december 2023 en december 2024 met ruim 12% toegenomen, van 40% naar 45% van alle contactloze pinbetalingen.

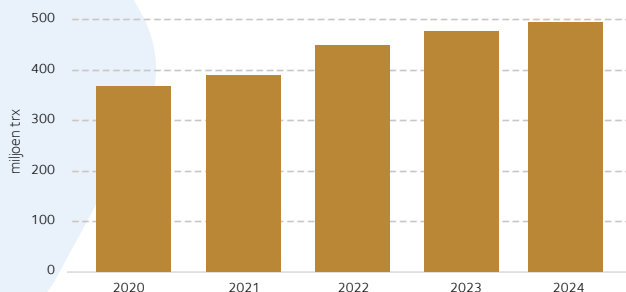
Reizen met betaalkaart in OV

Van alle contactloze passen die in december 2024 werden gebruikt om in het OV in en uit te checken, was 41% een betaalkas of creditkaart, al dan niet digitaal op een smartphone of smartwatch. In 12 maanden is dat aandeel 24% gestegen.

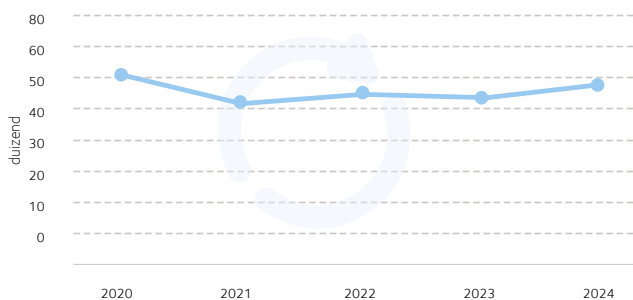
Stijgende trend Instant Payments

Deze grafiek toont het volume binnenlandse Instant Payments (onmiddellijke girale overboekingen) tussen banken. Tellen we daar de Instant Payments tussen klanten binnen dezelfde banken bij op, dan komt het volume ruim boven 1 miljard transacties.

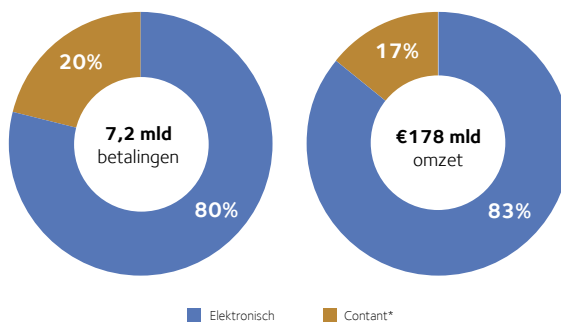
Aantal overstappers stabiel

Het aantal gebruikers van de Overstapservice van Nederlandse banken is al jarenlang betrekkelijk stabiel, rond 45.000 overstappers per jaar. Zowel particuliere als zakelijke rekeninghouders worden hierin meegeteld.

Lichte toename toonbankbetalingen

Het geschatte totale aantal toonbankbetalingen* (cash + pinbetalingen) en de bijbehorende omzet zijn in 2024 slechts licht gestegen in vergelijking met een jaar eerder, met resp 2,9% en 4,1%.

* Het aandeel contante betalingen aan de toonbank t.o.v. het totale aantal toonbankbetalingen is een voorlopige schatting op basis van gedeeltelijke metingen. Definitieve cijfers van het Betalen aan de Kassa 2024 rapport volgen in april.

TOENEMEND KOSTENVERSCHIL

De verschillen in betaalkosten aan de fysieke toonbank voor ondernemers, tussen contant betalen en pinnen, zijn tussen 2017 en 2023 fors toegenomen. In 2017 betaalde een doorsnee ondernemer €0,29 per contante betaling en €0,17 per pinbetaling. In 2023 waren de kosten voor een contante betaling ruim verdubbeld tot €0,61 terwijl die voor een pinbetaling gelijk zijn gebleven met €0,17. Dit blijkt uit periodiek onderzoek door Panteia, in opdracht van Betaalvereniging Nederland en Nederlandse toonbankinstellingen (detailhandel, horeca, tankstations en ambulante handel).

De verschillen in kosten voor cash betalingen tussen branches van toonbankinstellingen zijn in diezelfde periode ook verder opgelopen. Een horecaondernemer betaalde in 2017 ruwweg twee keer zoveel voor een contante betaling (€0,47) als een detailhandelaar (€0,24). In 2023 is dat verschil opgelopen tot bijna drie keer zoveel (€1,36 in de horeca en €0,50 in de detailhandel). Dat is mede het gevolg van een betrekkelijk efficiënte afhandeling van contant geld in de detailhandel, o.a. door de inzet van slimme cash-automaten in combinatie met professioneel geldtransport. Het inrichten van slechts één kassa voor contant geld, helpt ook om de kosten te beperken.

De toename van vlot contactloos betalen, meestal zonder pincode, ten koste van het langzamere insteken mét pincode, houdt de kosten van een doorsnee pinbetaling al jaren op een constant laag niveau. Daardoor blijft pinnen aan de kassa maatschappelijk de efficiëntste vorm van betalen.

Lees het volledige persbericht en Panteia-onderzoeksrapport

NIEUWE WETGEVING

CONTANTE BETALINGEN

Wijziging Wet ter voorkoming witwassen
en financieren van terrorisme (Wwft)

Het kabinet wil de Wwft aanpassen met een verbod op contante betalingen vanaf €3.000,- voor handelaren (beroeps- of bedrijfsmatige inkopers en verkopers). In september 2024 is het wijzigingsvoorstel overwacht aangevuld met een amendement voor verplichte acceptatie van contante betalingen tot een bedrag van maximaal €3.000,- per betaling.

Lees meer over al deze wetsvoorstellen contant geld

Deze acceptatieplicht geldt in principe voor elke publiek toegankelijke locatie of instelling die betaalde producten of diensten aanbiedt aan particulieren. Met Algemene Maatregelen van Bestuur kunnen uitzonderingen per sector worden gemaakt, bijvoorbeeld als dat voor de uitvoering of de veiligheid noodzakelijk is.

Het Ministerie van Financiën moet de definitieve ingangsdatum van het verbod op contante betalingen vanaf €3.000,- nog bekendmaken. Het amendement voor de verplichte acceptatie van contante betalingen tot €3.000,- zal waarschijnlijk pas in de loop van 2026 ingaan.

Nieuwe Wet chartaal betalingsverkeer (contant geld)

Er is een nieuwe Wet chartaal betalingsverkeer in de maak die naar verwachting ingaat voordat het Convenant Contant Geld afloopt. De wet moet zorgen dat contant geld goed beschikbaar, bereikbaar, betaalbaar en bruikbaar blijft als betaalmiddel voor consumenten en ondernemers. Het wetsvoorstel bevat geen regels voor de acceptatie van contant geld door toonbankinstellingen omdat daar een apart EU-wetsvoorstel voor is ingediend, bovenop het bovengenoemde amendement voor de Wwft.

Details van de wet worden uitgewerkt in Algemene Maatregelen van Bestuur. Mogelijk worden daarin bereikbaarheidsnormen en tarifieringsregels opgenomen, op basis van de afspraken in het Convenant Contant Geld. De nieuwe wet kan naar verwachting in januari of in juli 2026 van kracht worden.

Europees wetsvoorstel contant geld

In juni 2023 heeft de Europese Commissie een wetsvoorstel ingediend voor de verplichte acceptatie van contant geld als betaalmiddel aan de toonbank. Eventuele uitzonderingen op deze acceptatieplicht voor bepaalde soorten toonbankinstellingen, is onderwerp van onderhandelingen met de EU-lidstaten. De behandeling van het wetsvoorstel in het Europees Parlement en in de Europese Raad is uitgesteld tot 2025 en misschien zelfs later. Daardoor kan geen betrouwbare inschatting worden gemaakt wanneer de wet wordt ingevoerd.

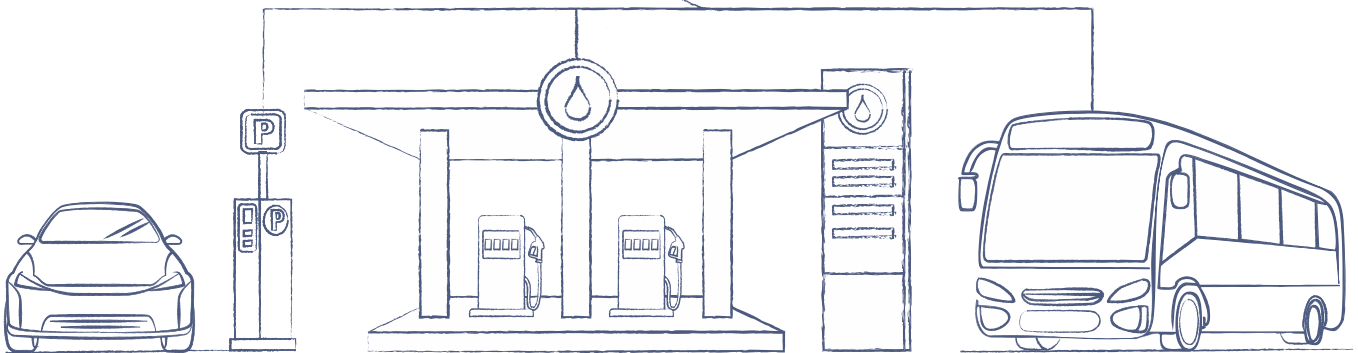
Deze voorgenomen EU-acceptatieplicht was voor de Betaalvereniging aanleiding om samen met toonbankinstellingen door SEO Economisch Onderzoek te laten onderzoeken wat hiervan de impact zou zijn. Het onderzoek gaat niet alleen over de financiële impact voor toonbankinstellingen (de kosten) maar ook over hoe zo'n acceptatieplicht met zo min mogelijk bezwaren ingevoerd zou kunnen worden: veilig, innovatief en betaalbaar.

Lees meer over al deze wetsvoorstellen contant geld

Verplichte acceptatie contant geld

PRIJSKAARTJE VAN €800 MILJOEN

De maatschappelijke kosten voor het invoeren van een wettelijk verplichte acceptatie van contant geld aan de toonbank bedragen €800 miljoen of meer in het eerste jaar. Daarna belopen de jaarlijks terugkerende extra kosten minimaal €60 miljoen. Vooral tank- en oplaadstations, de parkeersector en het openbaar vervoer zouden diep in de buidel moeten tasten om contant betalen overal en altijd mogelijk te maken. Dat blijkt uit onderzoek door SEO Economisch Onderzoek in opdracht van Betaalvereniging Nederland en Nederlandse toonbankondernemers (detailhandel, horeca en tankstations). Het onderzoek brengt de consequenties van de acceptatieplicht in kaart voor acht soorten toonbankinstellingen.

Toonbankinstellingen en de Betaalvereniging willen graag bijdragen aan een goede en betaalbare acceptatie van contant geld voor iedereen die dat nodig heeft. Daarom hebben ze in 2022 met De Nederlandsche Bank het Convenant Contant Geld afgesloten, samen met de grote banken, vertegenwoordigers van consumenten en vervoerders en verwerkers van contant geld.

Toonbankinstellingen kunnen contant geld nu nog weigeren, bijvoorbeeld omwille van de veiligheid of omdat er sprake is van onbemenste verkoop. Niettemin kun je bij 96% van de Nederlandse toonbanklocaties cash afrekenen. Een toekomstige wettelijke acceptatieplicht zou rekening moeten houden met de zorgen en bezwaren van toonbankinstellingen, zoals het Convenant die reeds onderkent, vooral als het om de veiligheid van medewerkers en klanten gaat.

Lees het volledige persbericht en SEO-onderzoeksrapport

INVOERING VERNIEUWDE

BETAALPASSEN

Betaalpassen van de kaartmerken Maestro en V PAY worden vervangen door vernieuwde betaalpassen van de merken Debit Mastercard en Visa Debit. De vernieuwde passen worden wereldwijd op veel meer plekken geaccepteerd dan de passen van Maestro en V PAY. Bovendien kun je met de vernieuwde passen ook in webwinkels betalen. De vernieuwde betaalpassen worden door Nederlandse banken geleidelijk ingevoerd.

De laatste jaren kregen steeds meer winkels, horecagelegenheden en het openbaar vervoer in ons land al te maken met buitenlanders die met kaarten van Debit Mastercard of Visa Debit willen betalen. Eind 2021 konden deze buitenlanders bij de helft van de fysieke Nederlandse verkooppunten nog niet met hun betaalpas afreken.

De Betaalvereniging heeft samen met toonbankinstellingen, betaalautomaat-leveranciers, transactieverwerkers, banken, Visa en Mastercard een project uitgevoerd voor de acceptatie van vernieuwde betaalpassen door alle betaalautomaten in Nederland. Daartoe kregen de meeste betaalautomaten een software-update op afstand en

moest een beperkt aantal sterk verouderde automaten worden vervangen. Bovendien werden de pincontracten met ondernemers uitgebreid of aangepast voor de vernieuwde betaalpassen. Het tarief dat een ondernemer betaalt voor betalingen met vernieuwde betaalpassen is hetzelfde als voor betalingen met oude betaalpassen van Maestro of V PAY.

Lees meer over de vernieuwde betaalpassen van Debit Mastercard en Visa Debit

Medio 2024 kon bij 99% van de betaalautomaten in ons land met vernieuwde betaalpassen worden betaald. Met name een klein aantal MKB-ondernemers heeft de vervanging van verouderde betaalautomaten van het type Verifone Vx570 zo lang mogelijk uitgesteld. Deze automaten kunnen echter sinds begin 2025 niet meer worden gebruikt. Wie nog zo'n verouderde betaalautomaat

gebruikt, kan het beste zo snel mogelijk contact opnemen met zijn betaaldienstverlener.

Inmiddels komen ook in Nederland steeds meer vernieuwde betaalpassen in omloop. Alle klanten van Triodos Bank, Knab, Van Lanschot Kempen en bunq hebben al zo'n vernieuwde betaalpas.

In 2024 zijn ook Rabobank en SNS begonnen met het verstrekken van deze passen. Over circa 5 jaar zullen alle Nederlandse Maestro- en V PAY betaalpassen zijn omgewisseld. Nederlandse pashouders krijgen automatisch een vernieuwde betaalpas toegestuurd, daar hoeven ze zelf niets voor te doen.

Gratis voorlichtingsmaterialen

Winkeliers en terminalleveranciers kunnen kosteloos voorlichtingsmaterialen, zoals (raam)stickers en bordjes over de vernieuwde betaalpassen, bestellen op pin.nl. Met dit materiaal informeren ondernemers consumenten dat ze kunnen betalen met hun vernieuwde betaalpas.

Lees meer over de vernieuwde betaalpassen van Debit Mastercard en Visa Debit

Belangrijke nieuwe regels
voor ondernemers rond
acceptatie van betaalkaarten

HONOR ALL CARDS

Ondernemers bepalen grotendeels zelf welke betaalmiddelen ze van hun klanten accepteren: contant geld, debitkaarten (betaalpassen/pinpassen/bankpassen), creditkaarten, girale betalingen (bijv. via mobiele betaalverzoeken of iDEAL) en in de toekomst wellicht digitale euro's. Voor debit- en creditkaarten gelden specifieke nieuwe regels die om uitleg vragen.

De Honor All Cards-regel

De internationale kaartmerken willen graag dat ondernemers wereldwijd online én offline alle kaartsoorten van hun merk accepteren, zowel debit-, credit-, prepaid- als business-kaarten. Dat noemen ze de Honor All Cards regel (HACR, ofwel 'accepteer alle kaartsoorten').

De HACR heeft onder andere tot doel dat een Amerikaan met een creditkaart en een Nederlander met een gewone pinpas overal ter wereld kunnen betalen, ook in Nederland. Europeanen beschikken doorgaans over een pinpas maar buitenlanders van buiten Europa hebben vaak alleen een creditkaart op zak.

Wettelijke uitzonderingen op de HACR

De HACR staat voortaan in de meeste nieuwe contracten met Nederlandse betaaldienstverleners of die wordt toegevoegd bij verlenging van bestaande contracten. Op grond van Europese regelgeving hebben ondernemers echter altijd het recht om creditkaarten,

prepaid-kaarten of business-kaarten uit de Europese Economische Ruimte (EER) te weigeren. De betaaldienstverlener kan niet contractueel afdwingen dat een ondernemer deze kaartsoorten altijd accepteert. Een ondernemer mag ook bepaalde kaartmerken helemaal uitsluiten.

Ondernemers kunnen aan hun betaaldienstverlener ('acquirer') of aan de leverancier van hun betaalautomaten vragen hoe ze één of meer kaartsoorten uit de EER en specifieke kaartmerken automatisch kunnen uitsluiten op hun betaalautomaten.

Waarop letten bij een contract voor kaartbetalingen?

Kies als ondernemer een betaaldienstverlener en contract die het beste tegemoet komen aan jouw wensen voor kaartmerken, kaartsoorten en tarieven. Er is veel keuze. Hier kan een ondernemer op letten:

- Welke merken en soorten betaalkaarten vallen binnen de voorgestelde overeenkomst?
- Wil ik bepaalde kaartsoorten uitsluiten en kunnen de betaaldienstverlener en betaalautomaat dat technisch ondersteunen? Klanten met zo'n uitgesloten betaalkaart kunnen dan niet bij mij betalen.
- Hoeveel betalingen per merk en soort verwacht ik per maand?
- Wat zijn de transactietarieven voor de verschillende kaartmerken en -soorten?
- Zijn die tarieven gunstig bij mijn verwachte transactievolumes per kaartsoort?
- Laat goed zien met welke kaartmerken en kaartsoorten jouw klanten kunnen betalen, zowel bij de ingang als aan de kassa.

Lees de uitgebreide uitleg over de Honor All Cards regel

OPTIMALE ONLINE CHECKOUT

De invoering van betaalpassen van de kaartmerken Debit Mastercard en Visa Debit leidt niet alleen tot veranderingen aan de fysieke toonbank maar ook bij webwinkels. Pashouders kunnen daarmee namelijk ook online betalen, wat met de oude passen van Maestro en V PAY niet kon. Nederlandse webwinkels kunnen hierdoor meer betaalmethoden op verschillende manieren aanbieden. Dit moet niet ten koste gaan van hun conversie; klanten moeten niet in verwarring raken en makkelijk kunnen kiezen uit alle beschikbare betaalmethoden.

In 2023 heeft de Betaalvereniging onderzocht of betaaldienstverleners en webwinkels al hadden nagedacht over het optimaal inrichten van hun betaalpagina. Het onderzoek lijkt uit te wijzen dat het hen niet erg bezighoudt maar dat ze wel graag willen weten hoe klanten omgaan met verschillend ingerichte betaalpagina's. In 2024 heeft de Betaalvereniging daarom onderzoek gedaan naar optimale bestel- en betaalpagina's voor webwinkels.

Lees het uitgebreide rapport 'Handvatten voor een optimale online checkout'

Meer klanten en omzet
met een toegankelijke webwinkel

DIGITALE TOEGANKELIJKHEID

Vanaf juni 2025 moeten alle webwinkels in de EU voldoen aan de European Accessibility Act. De expertgroep Digitale Toegankelijkheid van het programma Shopping Tomorrow van Thuiswinkel.org presenteert de bluepaper 'Waarom elke webshop digitaal toegankelijk moet zijn'. De expertgroep biedt daarin concrete stappen om de gebruikservaring van klanten te verbeteren en om aan de nieuwe Europese toegankelijkheidswet te voldoen.

Bluepaper toegankelijke webwinkels

Toegankelijkheid is ook belangrijk voor mensen zonder beperking. Onderzoek in de bluepaper toont aan dat veel consumenten, met én zonder beperking, regelmatig vastlopen in ontoegankelijke webwinkels. Deze webwinkels kunnen groeien door toegankelijkheid hoger op hun agenda te zetten.

Lees de bluepaper over
toegankelijke webwinkels

Hoe toegankelijk is jouw webwinkel?

Om te testen hoe toegankelijk jouw webwinkel is, hebben MKB-Nederland, VNO-NCW, Thuiswinkel.org en Accessibility een laagdrempelige zelfscan ontwikkeld.

Hoe toegankelijk is jouw
webwinkel? Doe de zelfscan!

EU-toegankelijkheidsrichtlijn voor betaalterminals

Hoe ziet de toegankelijkheidsrichtlijn voor betaalterminals eruit? Als je betaalapparatuur ontwikkelt, inkoop of verkoopt, hou dan rekening met gebruikers met een beperking.

Bekijk de EU-toegankelijkheidsrichtlijn voor betaalterminals

Gesloten

PIN
STORING

SH..

PINSTORING

Op een avond in mei 2024 was er een storing bij een grote verwerker van pintransacties. Daardoor mislukte die avond een derde van alle Nederlandse pinbetalingen. Gelukkig komen dit soort grote storingen zelden voor; dit was de grootste pinstoring in vijf jaar tijd.

Een ondernemer kan echter ook last hebben van een kleinschalige plaatselijke telecomstoring of van een haperende pinterminal. Contant afrekenen biedt vaak geen goed alternatief omdat steeds meer mensen geen of weinig contant geld op zak hebben.

Daarvoor kunnen ondernemers digitale alternatieven achter de hand houden, zoals mobiele betaalverzoeken, iDEAL-betalingen via QR-codes of een reserve-pinterminal die is aangesloten op een ander telecomnetwerk en een andere transactieverwerker.

Gebruik de keuzehulp voor (digitale) terugvalopties bij pinstoringen

Colofon

Aan de samenstelling van deze uitgave wordt de grootst mogelijke zorg besteed. Niettemin kunnen bijvoorbeeld tijdsgebonden gegevens gewijzigd zijn na publicatie van deze uitgave. Betaalvereniging Nederland is daarom niet aansprakelijk voor eventuele onjuistheden.

De Betaalwijzer is een informatieve uitgave van Betaalvereniging Nederland.

